

Kosmonaut Gagarin

Palubní deska Vostoku I

Plukovník Jurij Alexejevič Gagarin

Vážení ministranti, vítejte v našem nově vybudovaném ministrantském vesmírném středisku. Toto středisko je postaveno výlučně pro vás a rád bych vás společně s dalšími tímto střediskem postupně provedl. Tato novinka bude pravidelně střídat články v rubrice Rychlá kola.

Těším se, že společně projdeme jednotlivé části střediska, které jsou věnovány různým etapám dobývání vesmíru, a vše, co se kolem tohoto tématu pohybuje. Tak to nebudu prodlužovat a hurá do prvního patra střediska, které je věnováno počátkům dobývání vesmíru.

Start Vostoku I

Jméno Gagarin jste asi již někdy slyšeli. Mluví se o něm jako o prvním člověku, který byl ve vesmíru. Znáte však také trochu jeho život? Jurij Alexejevič Gagarin, jak zní celé jeho jméno, se narodil 9. března 1934 v Klušíně v dnešním Smolensku v Rusku. Zemřel za nejasných okolností při cvičném letu 27. března 1968. Pocházel z obyčejné venkovské rodiny. Jako mladý se vyučil slévačem a jako jeden z nejlepších učňů byl vybrán k dalšímu studiu (představte si, že by jen ti nejlepší ze třídy mohli studovat dále a ostatní by měli smůlu). Vše zvládal s výborným prospěchem. Ještě za studií začal s létáním v aeroklubu, což jistě také přispělo k jeho přijetí na leteckou vojenskou školu. Školu ukončil, jak jinak, s vyznamenáním :-). Při studiu na letecké škole se ještě stihl oženit a s manželkou se jim pak narodily dvě dcery.

Od roku 1959 se připravoval výběr prvních kosmonautů. Kritéria byla: věk do 35 let, výška 175 cm, váha do 75 kg a výborné zdraví. Speciální komise vybírala z 3461 letců. Po výběru jich zbylo 20 a mezi nimi i Jurij. Následoval náročný výcvik. Kosmonauti například podstupovali simulaci pobytu ve výšce 5–6 km a 14–15 km, v termokomoře odolávali teplotě 70 °C až dvě hodiny, trávili sami v izolační komoře 10–15 dní atd. atd. Z toho všeho nakonec vyšel vítězný Gagarin.

12. dubna 1961 v 6 hodin a 7 minut světového času odstartoval Jurij Gagarin v kosmické lodi Vostok I z kosmodromu Bajkonur. Při zážehu motorů Gagarin pronesl: „Jedeme!“ a letěl. Loď letěla automaticky a Gagarin zapisoval svá pozorování, jedl a pil a udržoval kontakt se střediskem. V lodi uskutečnil jeden oblet země a po 108 minutách letu přistál v pořádku na Zemi.

Gagarin však nebyl prvním živým tvorem ve vesmíru. Před ním tento let uskutečnilo mnoho laboratorních zvířat, včetně známé fenky Lajky a například opička Hama. Ne všechny lety však skončily úspěchem.

Gagarin zahynul za nevyjasněných okolností při cvičném letu na letounu MiG-15UTI (vyrobeném v českém Aeru Vodochody). V letadle

byl Jurij se svým instruktorem. Kvůli povětrnostním podmínkám přerušili cvičení. Letoun se však během návratu dostal do nezvyklé polohy a přešel do ostré klesavé spirály, kterou se již letcům pravděpodobně nepodařilo vybrat.

Po návratu Gagarina z vesmíru svět obletěla zpráva, že Jurij G. v kosmu na nebi Boha neviděl a mnoho lidí to bralo jako argument, že Bůh neexistuje. (Můj tatínek si to ze školy dobře pamatuje.) Jeden moskevský kněz však poznamenal: „Když jsi ho neviděl na zemi, neuvidíš ho ani na nebi!“ Sami to, kluci, určitě znáte, když stojíte u oltáře. Bůh vidět není, a přesto je stále s námi. Tak vám přeji, ať Boha „vidíte“ skrze svá srdce a těším se na další objevování vesmíru!

Přistávací modul Vostoku I

VÝROK GAGARINA PO LETU:
„Když jsem v kosmické lodi obletěl Zemi, viděl jsem, jak je naše planeta krásná. Lidé, chraňme a rozmnožujme tuto krásu, ale neničme ji!“